

מעדני אשר

שאלות וחקירות בענייני פרשת השבוע | יו"ל ע"י מכון "מעדני אשר" - בית שמש

פרשת קרח תשפ"ב | גליון תתק"ד (שנה י"ט)

האם תלמיד חכם אסור לו להיות עסקן ציבורי כשיש אחרים שיכולים לעשותו?
בפרשתן ט"ז ג' ויקהלו על משה ועל אהרן ויאמרו עליהם רב לכם כי כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה' ומדוע תתנשאו על קהל ה'.

יש לחקור האם תלמיד חכם אסור לו להיות עסקן ציבורי כשיש אחרים שיכולים לעשותו או דילמא מותר לו.

הנה הגמ' מגילה ט"ז ע"ב דורשת על הפסוק מגילת אסתר "ורצוי לרוב אחיו" לרוב אחיו, ולא לכל אחיו, מלמד שפירשו ממנו מקצת סנהדרין, וברש"י אסתר י' ג' כתב לפי שנעשה קרוב למלכות והיה בטל מתלמודו.

יש להקשות: הרי הוצרך לבטל מדברי תורה כדי להציל כל ישראל, ומדוע פרשו ממנו מקצת סנהדרין, כך מקשה בדרשות חתם סופר דף קצ"ג ד"ה והקריבו.

ותירץ החתם סופר: דודאי למי שנשתייע הצלת נפשות צריך להניח דברי תורה, מ"מ מלמעלה בוררים מי שאין תורתו חשובה כל כך שהוא יבטל מתלמודו, וראו הסנהדרין כי על כן תורתו אינה חשובה כמו היושבים אחריו, ולכן פירשו ממנו מקצת ועשו אותו חמישי לסנהדרין ע"כ.

וכך מצינו מפורש בספר חסידים סימן תת"ר"ה וז"ל רב יהודה אמר העוסק בצרכי ציבור כאילו עוסק בדברי תורה, החכם מצא תלמידו שהיה עוסק בצרכי ציבור אמר לו עזבת את התורה, רע עשית, הרי מרדכי כשעסק בתורה נמנה למעלה, וכשהיה עם המלך נמנה למטה, ומה שאמר רב יהודה זהו כשאין אחר עוסק בצרכי צבור, אבל אתה כיון שיש לך שעוסקים בצרכי צבור כמוך עליך נאמר חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך עכ"ל. הרי לנו שבכאוי גונגא שישנם אחרים שיכולים לעשות בצרכי ציבור כמוהו יש עוד איסור בדבר שיניח את תורתו ויילך להיות פרנס, דהרי החכם אמר לתלמידו "רע עשית".

ובכתב סופר בפרשתן כתב לפי זה באופן נפלא להסביר את טענת עדת קורח על משה וז"ל לא מגדולתך וקדושתך בעצמותך אתה מושל עלינו, אלא אדרבה כולם חשובים יותר ממך, ולכן נתבררת לדבר זה להטריחך ולהבטל מלימודך, וזהו שאמרו, רב לכם שהגדולה לך, משום כי כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה' ולכן נתבררת, ומדוע תתנשאו, אדרבא שפלות הוא זה.

מדוע משה רבינו לא התפלל על עדת קורח שינצלו ממתה כמו שעשה בחטא העגל ומרגלים?

בפרשתן ט"ז כ"ה ויאמר משה בזאת תדעון כי ה' שלחני לעשות את כל המעשים האלה כי לא מלבי, אם כמות כל האדם ימתן אלה ופקדת כל האדם יפקד עליהם לא ה' שלחני בענין קושיית האחרונים מדוע משה רבינו לא מחל לקרח ועדתו הרי היה האיש משה עניו מכל אדם על פני האדמה, עיין במעדני אשר פרשת קרח שנת תש"פ שתרצנו בכמה אפנים.

יש להקשות: מדוע משה רבינו לא התפלל על עדת קורח שלא ימות כמו שעשה כמה פעמים על כמה עבירות שעשו, כענין מעשה העגל וחטא המרגלים וזולתם, איך לא התפלל עליהם בכאן, וכאן עשה להיפך קילל אותם שימותו, כך מקשה במדרש בפרשתן פרשה י"ח, וכן ברבינו בחיי בפרשתן וכן בשמן אפרסמון בפרשתן.

איכא כמה תרוצים:

א. מפני שכבר היה בידן סרוחן רביעי, משל לבן מלך שסרח על אביו, ופייס עליו אוהבו פעם שתיים ושלוש כשסרח רביעיית נתרשלו ידי אוהבו של מלך אמר כמה פעמים אטריח את המלך אף כאן משה חטאו בעגל ויחל משה, ויהי העם כמתאוננים ויתפלל משה, במרגלים ויאמר משה אל ה' ושמעו מצרים, במחלוקתו של קרח אמר כמה אוכל להטריח את המקום לפיכך וישמע משה ויפול על פניו, כך תירץ במדרש רבה בפרשתן פרשה י"ח.

ב. ע"פ מה דאיתא בגמ' נדרים ל"ט עמוד ב' דשמש וירח אמרו לפני הקב"ה, אם אתה עושה דין לבן עמרם אנו מאירים, ואם לאו, אין אנו מאירין, ובמהרש"א שם כתב דע"פ הדברים האלה יש לפרש שאמר משה בוקר ויודע ה' גו' ר"ל בוקר שלא יהיה השמש יוצא להאיר ויודע ה' כו' שהיה סבור שהקב"ה יסכים על ידם שלא להאיר בשביל כבודו, אך אחר שראה משה שלא הסכים הקדוש ברוך הוא על ידם מטעם דקאמר בכבודי לא מחיתם כו' ולפי זה בבוקר כאשר ראה שלא הסכים השי"ת שהמאורות לא יאירו היה מההכרח להראות גדלו לאות ואמר אם כמות כל האדם ימותו אלה, ולולי כן לא די שלא תברר אמיתתו אלא שיה' לו עוד גנאי גדול שאמר בוקר ויודע ה' ויראו דבר אשר על ידו תברר כי בו בחר ה' ולא נעשה דבר וכדאי בזיון לו, זאת הכריחו להראות גדולו ולגזור עליהם מיתה שלא כדרך הטבע לברר אמיתתו, כך תירץ בשמן אפרסמון בפרשתן.

ג. כיון דהא דמהני תפילה אחד על השני, משום דכל ישראל ערבים זה לזה ונחשב כגוף אחד, משא"כ בקורח כיון שחלק על משה לא שייך דבר זה לכן לא התפלל עליו, כך תירץ הגר"ח קנייבסקי זצ"ל.

ד. ברבינו בחיי בפרשתן כתב אם בקשנו להלום פרשה זו בדרך הפשט יקשה עלינו הקושיא הזאת, אבל אי אפשר להולמה כי אם בדרך הקבלה הנאמנה.

גליון זה נודב ע"י

משפחת זלצר בארא פארק

לעילוי נשמת הרבנית הצדקנית

מרת יהודית למברגר ע"ה

אשת חבר לגאב"ד מאקווא אלעד זצ"ל

ת.נ.צ.ב.ה.

גליון זה נודב ע"י ידידינו

הנגיד הנכבד העומד לימין המערכת מיום הקמתו

הרב **מרדכי הגר** שליט"א מנהטן

עורך המדור הנפלא משיב כהלכה

לעילוי נשמת אביו

הרב **משה בן הרב יוסף דוד הגר** ז"ל

נלב"ע כ"ז סיון תשמ"ז ת.נ.צ.ב.ה.

גליון זה נודב ע"י ידידינו

הרב **יוסף יצחק ליפשיץ** שליט"א ליקווד

לרגל שמחת הולדת בתו במז"ט

ולרגל שמחת החלאקה לבנו כמר **חיים שמעון** נ"ו

וברכת מזל טוב לאביו ידידינו הרב **אברהם שליט"א** בארא פארק

ולחמיו ידידינו הרב **יעקב מנחם כרמל** שליט"א

יהא רעוא שבזכות זכיו רבבות יזכה לרוות נחת

מכל יוצאי חלציו ויצליה בכל אשר יפנה

ומרדכי יצא בלבוש מלכות

מערכת מעדני אשר על רבבות קוראיה

משגרת את ברכתיה לאחד מחשובי רבני המערכת

העומד לימין המערכת בכל עת בעצה ובמעש

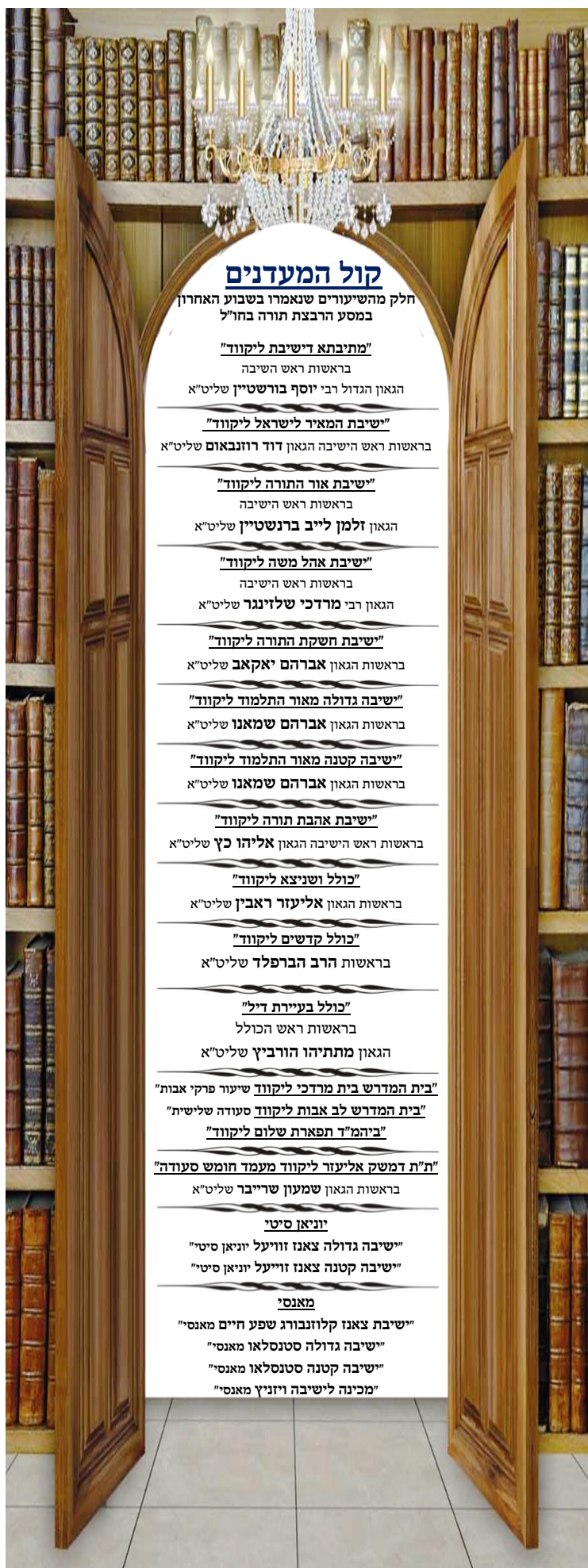
איש הרעיון וזן השכל חביבן של גדולי הדור

מחשובי רבני עיר הבירה לונדון

הגאון רבי **מרדכי הלל זלמן ראטה** שליט"א נאב"ד ווידיטסקא

לרגל פתיחת שערי בית מדרשו בלונדון

יהא רעוא שזיכה להרבנות תורה והוראה בישראל

קול המעדנים
חלק מהשיעורים שנאמרו בשבוע האחרון
במסע הרבצת תורה בחו"ל

"מיתבתא דשיבת ליקווד"
בראשות ראש השיבה
הגאון הגדול רבי יוסף בורשטיין שליט"א

"ישיבת המאיר ישראל ליקווד"
בראשות ראש הישיבה הגאון דוד רוזנבאום שליט"א

"ישיבת אור התורה ליקווד"
בראשות ראש הישיבה
הגאון זלמן לייב ברנשטיין שליט"א

"ישיבת אהל משה ליקווד"
בראשות ראש הישיבה
הגאון רבי מרדכי שלזינגר שליט"א

"ישיבת חשקת התורה ליקווד"
בראשות הגאון אברהם יאקאב שליט"א

"ישיבה גדולה מאור התלמוד ליקווד"
בראשות הגאון אברהם שמאנו שליט"א

"ישיבה קטנה מאור התלמוד ליקווד"
בראשות הגאון אברהם שמאנו שליט"א

"ישיבת אהבת תורה ליקווד"
בראשות ראש הישיבה הגאון אליהו כץ שליט"א

"כולל ושניצא ליקווד"
בראשות הגאון אליעזר ראבין שליט"א

"כולל קדשים ליקווד"
בראשות הרב הברפלד שליט"א

"כולל בעיירת דיל"
בראשות ראש הכולל
הגאון מתתיהו הורביץ שליט"א

"בית המדרש בית מרדכי ליקווד שיעור פרקי אבות"
"בית המדרש לב אבות ליקווד סעודה שלישית"
"ביהמ"ד תפארת שלום ליקווד"

"ת"ת דמשק אליעזר ליקווד מעמד חומש סעודה"
בראשות הגאון שמעון שרייבר שליט"א

יוניאן סיטי
"ישיבה גדולה צאנו זוויעל יוניאן סיטי"
"ישיבה קטנה צאנו זוויעל יוניאן סיטי"

מאנסי
"ישיבת צאנו קלוזנבורג שפע חיים מאנסי"
"ישיבה גדולה סטנסלאו מאנסי"
"ישיבה קטנה סטנסלאו מאנסי"
"מכינה לישיבה ויוניץ מאנסי"

איך אמר משה שקורח הולך למות מיתה משונה הרי בידו לחזור בתשובה?
בפרשתן ט"ז כ"ח ויאמר משה בזאת תדעון כי ה' שלחני לעשות את כל המעשים האלה כי לא מלבי, אם כמות כל האדם ימתון אלה ופקדת כל האדם יפקד עליהם לא ה' שלחני.

יש להקשות: איך אמר משה שקורח הולך למות מיתה משונה הרי בידו לחזור בתשובה, כך מקשה הנודע ביהודה בספרו אהבת ציון דרוש ד'.

איכא כמה תרוצים:

א. מהא דמשה רבינו גזר ואמר אם כמות כל אדם ימותון וכו' ושמה ברגע זו יהרהרו בתשובה ויחזור בו הקב"ה, אלא כיון שזה הוא על אמתת שליחות משה רבינו שסיים מאמרו שאם כמות כל אדם ימותון לא ה' שלחני לכך ליתא בחזרה, כך תירץ הנודע ביהודה בספרו אהבת ציון דרוש ד'.

ב. ר' בנימין פרידמאן בעת שלן לינת לילה אצל הרבי מסאכטשוב ז"ע והרבי ישן וכשהקיץ משנתו שאל את ר' בנימין אם ה' בטעשעכינאו, והכיר את הרבי הק' מטשעעכינאו והשיב לו הן ושאל אותו אם אינו יודע תורה ממנו, והשיב לו, שאמר כתיב גבי קרח אם כמות כל האדם ימותון אלה לא ד' שלחני, וקשה מאוד הלא אין דבר שעומד בפני התשובה ואם יעשו תשובה הוא נראה כשקרן ח"ו וגם כל ישראל, ותירץ כי הרמב"ם ז"ל אומר אם אדם יעשה תשובה יתהפך לאיש אחר, לכן ניחא כאן כתיב ימותון "אלה". אבל אם יעשו תשובה יתהפכו לאיש אחר, ויהי אחרים, ושיבח הרבי זצ"ל את הרבי הקדוש מטשעעכינאו מאוד, כך מובא בספר שיח שרפי קודש בפרשתן.

מדוע משה רבינו עשה סימן שאם לא ימיתו מיתה משונה לא הקב"ה שולחן

א"כ מדוע חייבים מיתה?

הנה בספר דברי תורה חלק ב' אות ל"ח מבעל המנחת אלעזר אמר ששמע בשם בעל הדברי חיים ז"ע שמקשים העולם על מה שכתוב בפרשתן אם כמות כל האדם וגו' לא הם שלחני, דקשה שאם לא ה' שלחני למה ימיתו אפילו כמות כל האדם, הרי אין הצדק עם מנהיג הדור.

ומתריך: כי המרא דאתרא גם אם אין הצדק אתו בדבר אחד, מכיון שהוא תלמיד חכם וירא אלהים ורוצה להעמיד ולהרים בעירו דגל התורה וההוראה החולק עליו יהיה מי שיהיה ובאיזה אופן שיהיה אעפ"כ יהיה לו מפלה ועונש מיתה רח"ל, אלא שהחילוק הוא דאם הצדק עם הרב ימיתו במיתה משונה, ואם אין הצדק עם הרב אע"פ כן ימיתו גם כן אלא שאז יהיה כדרך העולם על מיטתו.

מדוע דבר שבקדושה שצריך מנין לומדים מפרשת קורח שהיה דבר שאינו קדוש?

הנה באגרא דפרקא אות ל"ג כתב ז"ל בזה"ק וכן במדרשי רז"ל הפליגו במעלת קרח שהיה מופלג מאוד בחכמה, רק שלפי שעה טעה בחטא דק, ואמר האריז"ל שלעתיד לבא יתעלה קרח למעלה, צד"ק כתמ"ד יפ"ח ס"ת קרח. תתבונן בזה שכל מה שתראה בתורה מחטאי דור דעה אל תתמה על החפץ האיק דור קדוש כזה שנעשו להם נסים ונפלאות עין בעין והמה ראו את מעשי י"י ועמדו רגליהם על הר סיני, האיק יוכלו עשות חטאים כאלה, אבל תדע שכל חטאתם היה דקה מן הדקה, רק לגודל מעלתם נקרא ענין הטעות הדק לחטא גדול. ושמעתי מאת כבוד אדמ"ו הרב הקדוש מה"ר מנחם מענדל זצוק"ל שאמר הלא תראו שכל עניני דבר שבקדושה נלמד ברכות כ"א ב' ממרגלים ועדת קרח בג"ש דתוך תוך ועדה עדה, ויש תחת ידי בזה דרוש עמוק שים ידידי ענין עליו הלא הוא בספרנו אגרא דכלה.

גליון זה נודב ע"י ידידינו
הרב משה ארי' גשטטנר שליט"א ליקווד
לזיכוי רבבות
יהא רעוא שבזכות זיכוי רבבות
יזכה לרוות נחת מכל יוצאי חלציו
ויצליח בכל אשר יפנה

גליון זה נודב ע"י ידידינו
הרב מנחם ברקפאלד שליט"א בארא פארק
לזיכוי רבבות
יהא רעוא שבזכות זיכוי רבבות
יזכה לרוות נחת מכל יוצאי חלציו
ויצליח בכל אשר יפנה

בפרשתן י"ח ט"ז כתוב אך פדה תפדה את בכור האדם.

יש לחקור האם אין אומרים נפילת אפים במקום שיש פדיון הבן כמו דקי"מ"ל שאין אומרים בברית מילה או דילמא פדיון הבן שאני.

הנה בהליכות שלמה תפילה פרק י"א אות ט' כתב כשיש בבית הכנסת פדיון הבן אין אומרים תחנון כמו בברית מילה.

אבל בשו"ת מנחת יצחק חלק ח' סימן י"א נשאל האם אין אומרים נפילת אפים במקום שיש פדיון הבן כמו שאין אומרים במקום שיש שם ברית מילה.

ומסיק: דלפי הטעם המבואר בבית יוסף דברברית מילה אין אומרים נפילת אפים משום שמצוה מילה קבלו עליהם בשמחה, או כמ"ש העטרת זקנים משום דאליהו בא לעיר, דהוא מלאך הברית, לא שייך בפה"ב, וגם בעיקר הסעודה, בברית מילה לכ"ע צריך סעודה, והוי סעודת מצוה כמבואר בש"ע יו"ד סימן רס"ה סעי' י"ב ומקורו בפרד"א ובשאר והוי סעודת מצוה לכ"ע כמבואר שם ובדברי ר"א, משא"כ בפדיון הבן כתב הרמ"א יו"ד סימן ש"ה סעי' י' רק בשם ויש מי שכתבו שנהגו לעשות סעודה בשעת הפדיון, אבל גדולי הראשונים לא הזכירו מסעודה זו, וכבר העירו בזה המחברים, ומדלא נזכר בשום פוסק ש"מ דיש לומר תחנון, כן נראה מעיקרא דדינא.

וכן בשו"ת שבט הלוי חלק י"א סימן רמ"ח ס"ק ג' נשאל האם להגיד תחנון בתפלת המנחה לפני הפדיון.

ומסיק: פשוטי הדברים בש"ע או"ח סי' קל"א דדוקא גבי מילה וחתן וכיו"ב שייך פטור תחנון, וכמש"כ ג"כ הגאון מנחת יצחק והטעמים שנאמרו שם לא שייכים בפדיון הבן, ואעפ"י שישנם עדות חסידים שמוסיפים עוד דברים לפטור תחנון, אנחנו לא קבלנו מגדולי וצדיקי הדורות.

אם אין בנמצא כהן ביום הפדיון הבן

האם יכול לקיים המצוה ע"י שיזכה את המעוה ע"י אחר?

הנה בים של שלמה ב"ק פ"ה סימן ל"ט כתב לגבי פדיון הבן, שאם אין כאן כהן לפנינו, וזכה לאיזה כהן ע"י אחר, נמצא דאותו כהן זכה בהחמם סלעים, ויצא ידי חובת פדיון הבן.

ובמחנה אפרים הלכות זכיה ומתנה סימן ל"ג תמה עליו: דמבואר בגמ' גיטין י"ד ע"מ א' דאף במזכה ע"י חבירו, היינו רק לענין שהמזכה אינו יכול לחזור בו, אבל הממון הוא עדיין באחריותו של המזכה הלוה, לפי שלגבי האחריות אין זה זכות להמלוה אלא חוב, שאינו רוצה שזוהי יהיה באחריותו עד שיגיע לידו, וא"כ ה"נ לגבי פדיון הבן, אף שזיכה החמם סלעים לכהן, עדיין הוא באחריותו, ולא יצא עדיין ידי נתינה לכהן.

ותירץ המהרי"ט אלגאזי בכורות פ"ח אות פ"ב ד"ה ויש לחקור דלא דמי לזה לפדיון הבן, דדוקא גבי חיוב דלוה, דהלוה מוכרח לשלם לו להמלוה, א"כ כשמזכה לו ע"י אחר, הרי האחריות הוא חוב להמלוה, ולפיכך הרי הוא עדיין באחריות של הלוה, משא"כ לגבי פדיון הבן, הרי טובת הנאה היא להאב, ואינו מוכרח ליתן דוקא לכהן זה, וא"כ כשמזכה לו הרי זה זכות לו, שהוא מקבל את החמם סלעים, ומשו"ה זכה לגמרי ואף לענין האחריות.

מדור משיב כהלכה

מדור זה נודב ונערך ע"י ידידנו ר' מרדכי זיסקינד הגר שליט"א מנהטן
משיב כהלכה שינון וידעת ההלכה - הלכות שבת
כל השאלות הם משוער ומשנה ברורה

- א] מתי לא ירד המן במדבר (לא בשבת) ומדוע?
ב] חידה. חג השבועות איך שייך לפרשתנו?
ג] חידה. היכן השמן היה גורם משפיע בפרשתנו?
ד] חידה. מהיכן יש ראייה שאסור לכבות גחלים שהיו על המזבח?
ה] יש לעיין. האם זר שעבד עבודת לוי עבר איסור או לא?
ו] חידה. מה המתנות כהונה העשרים וחמש?

שאלות בהלכות שבת

ז] הכנת קיסם בשבת, חידה. הרב אברהם, הגר במושב, לקח מהרפת שני קני קש זהים בכל (שניהם מאכל בהמה), את שניהם הוא חתך בשבת בדיוק באותה צורה עם אותו סכין, מעשיו בקנה הקש האחד היו מותרים לכתחילה, ומעשיו בקנה הקש השני היו אסורים מן התורה. (הוא היה זקוק לשני קני הקש החתוכים בשבת וגם השתמש בהם בשבת) הכיצד?

ח] שאלה - חזרה לפלטה חשמלית. משפ' לוי הוזמנה לסעודת יום השבת בבית משפ' כהן לשעה 11.00. בשעה 11.30 כשראו בני משפ' כהן שהאורחים לא מגיעים ישבו לאכול את סעודת השבת. כדי להגיש את הצולנט הורידה הגב' כהן את הסיר עם החמין מהפלטה של שבת, חלקה ממנו את המנות לבני משפחתה והניחה אותו על השיש להתקרר כדי להכניסו למקרר. לאחר שסיימו לאכול את החמין, הגיע לפתע אחד מבני משפ' לוי והודיע שהיה להם עיכוב בלתי צפוי והמשפחה בדרך ותגיע לסעודה בעוד שעה. היה ברור לגב' כהן שהצולנט יהיה קר כעבור שעה לכן בקשה להחזיר את הסיר עם החמין שעמד על השיש (ועדיין היה חם בחום של יד סולדת) לפלטה. ר' יהודה בנה אמר שאסור לה לעשות זאת שכן כאשר הורידה את הסיר מהפלטה לא התכוונה להחזירו וגם הניחה אותו על השיש כדי שיתקרר, לעומתו טען ר' יוסי אחיו שבשעת דחק כזו מותר להחזיר את סיר הצולנט לפלטה. מה הדין? (הצולנט הכיל נוזלים).

ט] שאלה - בסיס לדבר האסור בכלי של גוי. העובד הזר של משפחת כהן יצא ליום חופשה מערב שבת עד מוצאי שבת. לפני שהוא נסע הוא הניח על כסא בחדרו (כיסא ששייך לו) את המחשב הנייד שלו מתוך כוונה שהוא יישאר עליו עד שיחזור במוצאי שבת. בשבת בצהריים הגיעו אורחים בלתי צפויים למשפחת כהן והם היו זקוקים לכסא שבחדרו של העובד הזר (שתמיד הרשה להם להשתמש בו). האם מותר לרב כהן להרים את הכסא עם המחשב, לנער את המחשב על מיטתו ולעבוד הזר ולהשתמש בכסא?

י] שאלה הזות מקרר. בבית משפ' כהן זנשים נוטלות את ידיהן לסעודת שבת במטבח. לבילי שבת הורידה הגב' כהן את טבעת היהלומים שלה, הניחה אותה על השיש במטבח כדי ליטול את ידיה. בטעות, נפלה הטבעת מהשיש והתגלגלה מתחת למקרר. האם מותר להזיז בשבת את המקרר כדי להוציא את הטבעת שמתחתיו, בהנחה שאין דרך אחרת להוציא את הטבעת ואין חשש שבהזזת המקרר יצא התקע מהשקע של החשמל או שיגרם איזה נזק למקרר.

כללי השתתפות

- 1. כל תשובה נכונה, אפילו לשאלה אחת תזכה את השולח להיכנס להגרלה, יהיה הגרלה על שני פרסים ע"ס 500 ₪.
- 2. כל תשובה נכונה על כל שאלה, הינה זכות נוספת להשתתף בהגרלה, כך שכל מי שישלח יותר תשובות לכל השאלות מנדיל את סיכוייו בהגרלה.
- 3. כל חודש, בראש חודש תערך הגרלה בין כל השולחים, הזוכה ייבדקו תשובותיו, יתקבלו אך ורק תשובות מפורטות.
- 4. ניתן לשלוח כל שבוע את התשובות של אותו שבוע, או עד ראש חודש.
- 5. שימו לב חשוב מאוד: קבלת התשובות הינה אך ורק לפקס מערכת משיב כהלכה 0775558617 או במייל meir.s1000@gmail.com נא לציין בתחילת המכתב על כמה שאלות השיבו, וכמו"כ שם מלא, כולל/ ישיבה. ועיר וטלפון וכמו"כ נא לציין על איזה פרשה השיבו. [לברורים ופרטים נוספים בטלפון 0533154010 בשעות הערב בין 8:00 ל-9:00 בלבד]. השולחים בכתב יד, בפקס, להקפיד על כתב ברור וקריא שיהיה ברור לאחר משלוח הפקס. כתב לא ברור לא יכנס להגרלה. -יש עדיפות לשלוח התשובות מוקדם במייל כי כך זה ייכנס בעז"ה לספר שיצא לאור בעתיד בל"ג. -שאר עניני העלון לא שייכים לפקס או מייל או טלפון זה, אלא כמצויין במסגרת ע"ג העלון בעמ' ד'.

תשובות ניתן לשלוח עד ר"ח תמוז

